

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk
kirkeråd
Postboks 799 Sentrum

0106 OSLO

Dato: 13.03.2017

Vår ref: 17/01695-3

Deres ref:

Ordning for utpeking av biskoper – hørings svar fra Møre biskop

Møre biskop skrev i høringsuttalelsen til «Veivalg for fremtidig kirkeordning» våren 2015: «Møre biskop mener det bør opprettes et eget tilsettingsorgan for biskoper. En rådgivende valgordning, men med mulighet for at et eget tilsettingsorgan kan se helheten/ ta helhetskirkelige hensyn og tilsette 1 av 3 med størst kirkelig votum.»

Etter å ha fått spørsmålet om ordning for utpeking av biskoper som en større hørings sak og arbeidet grundig med denne, fastholder Møre biskop den samme konklusjonen. Dette forklarer hvorfor Møre bispedømmeråds uttalelse vedtatt i møte 27.02.17, er mot 1 stemme i dette hovedspørsmålet.

Møre biskop går inn for at det opprettes et særskilt tilsettingsorgan for biskoper.

Møre biskop forutsetter i den videre begrunnelsen av det ikke bli en ren valgordning for utpeking av biskoper.

TILSETTING AV PRESES

Høringsnotatet av 16.12.16, beskriver innledningsvis noen hovedtrekk ved Den norske kirkes forståelse av bispetjenesten. Der løftes bispetjenestens fire hovedelementer frem:

- Tilsyn med menighetene
- Ordinasjon og tilsyn med den vigslede tjeneste i menighetene
- Å ivareta enheten i kirken
- Gjennom sin pastorale tjeneste og sitt tilsyn er biskopen tradisjonsbærer og har læreansvar i kirken

Dette er samtidig en helt grunnleggende forståelse av preses sin tjeneste selv om preses har tilleggsfunksjoner og ansvaret for å lede Bispemøtets og arbeidsutvalgets forhandlinger. Etter at presesfunksjonen ble avsluttet som en rullerende ordning og etablert som et fast embete, har presesfunksjonen også utviklet seg til å ta en større ansvar for å følge opp den enkelte biskop i dennes tjeneste. Dette understrekes også av de regelendringer som er foretatt ved overgangen til det nye rettssubjektet ved at preses er den eneste som kan sitte i arbeidsgiverutvalget på tross av selv å være ansatt i Den norske kirke.

Høringsnotatet sier: «Etter gjeldende regler er det de tjenestegjørende biskoper som kan nomineres som kandidater til presesstillingen. Ved etableringen av fast preses la Bispemøtet vekt på at preses i stor grad er tillitsvalgt for biskopene. I et slikt perspektiv kan det anføres at det er viktig at den som blir utpekt som leder av bispekollegiet, har erfaring fra å tjenestegjøre som biskop. De tjenestegjørende biskoper har dessuten allerede vært igjennom en omfattende utnevnings- eller tilsettingsprosedyre som er bredt, demokratisk forankret.»

Møre biskop mener det vil være en betydelig svekkelse av preses sin nødvendige kompetanse om preses ikke selv har stått i det som er grunnleggende for bispetjenesten. Det vil være svært vanskelig å argumentere med andre kompetansekrav skal være mer tungtveiende enn den tjenesten en biskop vigsles til. Det kan føre til en uønsket politisering av hele presesrollen. Møre biskop mener derfor at det ikke skal være anledning til å nominere en person til Bispemøtets preses som ikke fra før er biskop.

Møre biskop mener videre at den formelle tittelen ikke skal være «ledende biskop», men «preses». Denne er godt innarbeidet og kommuniserer også svært godt økumenisk og internasjonalt.

AKTUELLE ORDNINGER - SÆRSKILT TILSETTINGSORGAN

Flertallet i Bispemøtet gikk i Veivalghøringen inn for en ordning med et eget tilsettingsorgan for biskoper. Et tungt argument for et slikt tilsettingsorgan, er at det på en tydeligere måte enn ved å videreføre dagens ordning, synliggjør og ivaretar biskopene selvstendig rolle i vår kirke. En slik ordning vil bidra til en tydelig myndighetsfordeling mellom kirkens organer på nasjonalt nivå.

Et tilsettingsorgan kan rekrutteres med en bredere sammensatt kompetanse enn det i dag er mulig å sikre gjennom valgordningen til Kirkerådet.

Møre biskop mener tilsettingsorganet skal bestå av totalt fem medlemmer, inkludert preses som leder tilsettingsorganet, slik høringsnotatet beskriver.

Det regelfestet at det må tilstrebes en kjønnsbalanse støttes.

Det regelfestet også at Kirkerådets valgte medlemmer er utelukket fra å bli valgt til tilsettingsorganet.

Tilsettingsorganet velges for en periode på fire år for å sikre kravene til at de valgte medlemmene faktisk er representert i Kirkemøtet.

For øvrig legges til grunn at prosedyrer for nominasjon, rådgivende avstemning mv. følger tilsvarende prosedyrer som en ordning med tilsetting av Kirkerådet.

NÆRMERE OM ENKELTELEMENTER I ORDNINGENE FOR TILSETTING

Bispedømmerådet har en lang tradisjon som nominasjonsorgan og bør videreføres.

Antallet kandidater som skal nomineres bør ikke være færre enn fem for at det skal bli en reell prosess hvor avstemningsresultatet får tilstrekkelig betydning for tilsettingsresultatet. Det anbefales at det skal nomineres fem.

Preferansevalg i nominasjonsorganet anbefales for å sikre en god balanse og bredde i nominasjonen.

Uregelfestet adgang til å gjennomføre prøvevotering støttes.

Videreføring av mulighet for supplerende nominasjon støttes. Herunder å nominere en tjenestegjørende biskop. Møre biskop støtter kravet om 100 personer fra minst 3 prosti må stå bak en supplerende kandidat.

Møre biskop anbefaler at avtroppende biskop innehar alle sine plikter og rettigheter i bispedømmerådet i nominasjonsprosessen. Det anbefales videre en særbestemmelse om at biskopen ikke skal gi uttalelse om ny biskop.

Møre biskop anbefaler at de stemmeberettigede gruppene i bispedømmet i dag videreføres. Det anbefales at prostene og lederne av de praktisk-teologiske utdanningene videreføres som stemmeberettigede på nasjonalt nivå, men ikke gruppen professorer i teologiske fag. Ordningen med vektning av stemmer, kan avvikles.

Møre biskop støtter at de stemmeberettigete i den rådgivende avstemningen eller i et rent bispevalg avgir stemme på inntil tre kandidater.

Møre biskop mener ordningen med at de tjenestegjørende biskoper gir en grunngitt uttalelse etter at den kirkelige avstemningsrunden er avsluttet, videreføres. Selv om en skriftlig vurdering av kandidaters skikkethet som biskoper er krevende når et forholdsvis stort antall personer får kjennskap til uttalelsen, vil likevel kunne bidra inn i tilsettingsorganets vurderinger.

Med vennlig hilsen

Ingeborg Midttømme
biskop

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:
Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk
kirkeråd

Postboks 799
Sentrum

0106 OSLO